

CRNA GORA
GLAVNI GRAD- PODGORICA
Sekretarijat za planiranje prostora
i održivi razvoj

SEKTOR ZA IZGRADNJU I
LEGALIZACIJU OBJEKATA
Broj: 08-D-332/20-99
Podgorica, 30.01.2020.godine

SEKRETARIJAT ZA PLANIRANJE PROSTORA I ODRŽIVI RAZVOJ

na osnovu :

- člana 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG" br.64/17),
- Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave ("Službeni list Crne Gore" br.087/18 od 31.12.2018.g),
- DUP-a " **ZAGORIČ 1** ", Odluka o usvajanju DUP-a 02-030/18-1508 od 27.12.2018. godine
- podnijetog zahtjeva: **AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ PODGORICE DOO** , br.639 od 27.01.2020.godine.

IZDAJE :

URBANISTIČKO- TEHNIČKE USLOVE

ZA IZGRADNJU SAOBRAĆAJNICE U ZAHVATU **DUP-A " ZAGORIČ 1" ,**
PODGORICA

PODNOŠILAC ZAHTJEVA : **AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ
PODGORICE D.O.O**

POSTOJEĆE STANJE LOKACIJE

Lokacija ulice koja je predmet ovih UTU je neizgradjena.

PRIRODNI USLOVI

Topografija prostora

Grad Podgorica se nalazi na sjevernom dijelu Zetske ravnice, u kontaktnoj zoni sa brdsko-planinskim zaledjem. Njegov geografski lokalitet je određen sa 420 26' sjeverne geografske širine i 190 16' istočne geografske dužine. U odnosu na uže gradsko područje, prostor obradjen ovim dokumentom se nalazi u sjevernom dijelu grada, sa juga i jugoistoka ograničen padinama brda Gorica, sa zapada rijekom Moračom, a sa sjevera naseljima "Zagorič 2" i "Zagorič 3,4". Naselje Zagorič 1 leži uglavnom na ravnom terenu osim južnih i jugoistočnih padina prema Gorici na koti 50 - 52 mnm.

Inženjersko-geološke karakteristike Prema karti podobnosti terena za urbanizaciju, (1:5.000) radjenoj za potrebe Revizije GUP-a ovaj prostor svrstan je u II kategoriju, tj. u terene sa neznatnim ograničenjem za urbanizaciju. Geološku gradju ovog terena čine stratifikovani ređe masivni krečnjaci negdje prekrystalisani, negdje manje ili više dolomitični a rijeđe čisti dolomiti. Slabo rastvorljive stijene u vodi, postojane i čvrste stijene. Pored ovih postoje i tereni sa crvenicom koji se bočno i vertikalno smjenjuju i prožimaju sa pjeskovima i šljunkovima. Ovo je stišljiv do praktično nestišljiv kompleks. Zbijanje dolazi sa opterećenjem ili postepeno u vremenu. Čistije crvenice sa vodom postaju nešto plastične. Navedene litološke strukture karakteriše dobra vodopropustljivost, a dubina izdani podzemne vode svuda je veća od 4 m, od nivoa terena. Nosivost terena kreće se od 120 - 200 kN/m². Zbog neizraženih nagiba, čitav prostor terase spada u kategoriju stabilnih terena.

Stepen seizmičkog intenziteta

Sa makroseizmičkog stanovišta Podgorica se nalazi u okviru prostora sa vrlo izraženom seizmičkom aktivnošću. Prema Seizmološkoj karti SFRJ, u razmjeri 1:1.000.000, gradsko područje je obuhvaćeno 8o MCS skale, kao maksimalnog intenziteta očekivanog zemljotresa za povratni period od 100 godina, sa vjerovatnošću pojave 63%. Kompleksna istraživanja i analize, sprovedeni poslije zemljotresa od 15. aprila 1979. godine, omogućili su izradu Seizmičke mikroneonizacije gradskog područja i Studije o povredljivosti objekata i infrastrukture, radjenih za potrebe Revizije GUP-a. Seizmički hazard za ovaj prostor odnosi se na dva karakteristična modela terena konglomeratisane terase, tj. za model C1 gdje je debljina sedimenata površinskog sloja (do podine) manja od 35 m, i model B3 gdje je ta debljina veća od 35 m. Dobijeni parametri su sledeći: - koeficijent seizmičnosti Ks 0,045 - 0,079 - koeficijent dinamičnosti Kd 1,00 > Kd > 0,47 (1,00 > Kd > 0,33) - ubrzanje tla Qmax(a) 0,178 - 0,288 - intenzitet u I (MCS) 80 i 90 MCS

Klimatske karakteristike Urbano područje Podgorice karakteriše slabije modifikovan maritimni uticaj Jadranskog mora. Zime su blage, sa rijetkim pojavama mrazeva, dok su ljeta žarka i suva. Izrazito velike mikroklimatske razlike unutar gradskog područja ne mogu se očekivati s obzirom na relativnu topografsku ujednačenost i ne tako velike i guste komplekse visoke gradnje.

Temperatura vazduha U Podgorici je registrovana srednja godišnja temperatura od 15,5o C. Prosječno najhladniji mjesec je januar sa 5o C, a najtopliji jul sa 26,7o C. Maritimni uticaj mora ogleda se u toplijoj jeseni od proljeća za 2,1o C, sa blažim temperaturnim prelazima zime u ljeto, od ljeta u zimu. U toku

na postojeće stanje bila je u konfliktu sa 25 objekata iz čega proizilazi potreba izmjene pravaca sekundarne putne mreže. Sekundarna putna mreža sastoji se od spleta ulica koje služe za pristup svim stambenim objektima kao i površinama predviđenim za mirovanje vozila.

Širine pristupnih ulica su od 4,0-5,5 m zavisno od prostornih ograničenja. Na lokaciji kat. parcela 181/2; 181/3; 181/4 predviđen je objekat benziske stanice koja sa umirenim režimom, omogućava normalno odvijanje saobraćaja.

Obzirom da se na sjeveroistoku zahvata nalazi OŠ "Branko Božović" kao i objekat Dječijeg vrtića neophodno je naglasiti da je interna mreža ulica, u okruženju, u funkciji bezbjednog i kvalitetnog saobraćaja prvenstveno pješačkog što je planirano ulicama širine 6 m kao i obaveznim pješačkim stazama min 1.5 m sa jedne strane ulice a na mjestima gdje ne postoje prostorna ograničenja obostrano i veće širine.

Režim odvijanja saobraćaja je dvosmjerni, osim na pravcima koje definišu detaljne tačke 27-26; 25-17; 18-24 koje su planirane za saobraćaj u jednom smjeru (smjer je određen redosledom detaljnih tačaka) što sa mrežom dvosmjernih ulica čini funkcionalan kružni tok.

Zastor svih ulica predviđen je od asfalt betona. Zastor planiranih parking mjesta predviđen je od raster elemenata beton-trava, a preporuka je da zastori pješačkih staza budu od prefabrikovanih betonskih elemenata. Površina kolovoza je 37.345m², a trotoara uz kolovoz 6.900m².

Predviđeno je da stanovnici kuća u nizu i objekata porodičnog stanovanja svoja vozila parkiraju na parceli ili u objektu. Na autobuskim stajalištima predvidjeti nadstrešnice i pokazne table.

Sve saobraćajnice treba da budu opremljene odgovarajućom rasvjetom i saobraćajnom signalizacijom.

Odvodnjavanje je riješeno atmosferskom kanalizacijom koja je predmet posebnog Elaborata. Pri projektovanju i građenju saobraćajnica potrebno je pridržavati se ovog DUP-a kao i standarda i propisa koji karakterišu ovu oblast.

ELEKTROENERGETIKA

Prije izvođenja saobraćajnica izvesti sve potrebne ulične instalacije koje su predviđene planom, a nalaze se u poprečnom profilu.. Glavni projekti uličnih instalacija su posebni projekti, a rade se na osnovu uslova nadležnih javnih preduzeća i ovog plana.

Investitori su dužni da obezbijede projektnu dokumentaciju za izvođenje instalacije osvjjetljenja, kao i da obezbijede tehničku kontrolu tih projekata. Investitori su dužni da obezbijede potrebnu dokumentaciju za izdavanje građevinske dozvole, kao i stručni nadzor nad izvođenjem radova. Nakon završetka radova, investitor je dužan zahtijevati vršenje tehničkog pregleda i nakon njega podnijeti zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole.

Javnu rasvjetu u zahvatu plana predvidjeti u skladu sa Preporukama za projektovanje, izvođenje i održavanje rasvjete na području Glavnog grada, mart 2016.godine.

HIDROTEHNIČKE INSTALACIJE - Planirano stanje

Vodovod

Širina naselja opravdava formiranje sekundarnih prstenova, pa se sa postojećih obodnih cjevovoda i to sa produžetkom cjevovoda Ø 100 mm u ulici Nikole Tesle do nove planirane ulice i dalje predvidjeli cjevovod Ø 100 mm do spoja na cjevovod Ø 100 mm u ulici Nikole Tesle, te se sa postojećim cjevovodom koji ide ulicom 9 Crnogorske Brigade formirao osnovni sekundarni prsten. Sa ovog formiranog prstena je na svim planiranim ulicama predviđena nova vodovodna

vegetacionog perioda (april - septembar) prosječna temperatura vazduha iznosi 21,8°C, dok se srednje dnevne temperature iznad 14°C, javljaju od aprila do oktobra. Srednji vremenski period u kome je potrebno grijanje stambenih i radnih prostorija proteže se od 10 novembra do 30 marta, u ukupnom trajanju od 142 dana.

Vlažnost vazduha Prosječna relativna vlažnost vazduha iznosi 63,6%, sa max od 77,2% u novembru i min od 49,4% u julu. Tokom vegetacionog perioda, prosječna relativna vlažnost vazduha je 56,7%.

Osunčanje, oblačnost i padavine Srednja godišnja suma osunčanja iznosi 2 456 časova. Najsunčaniji mjesec je jul sa 344,1, a najkraće osunčanje ima decembar sa 93,0 časova. U vegetacionom periodu osunčanje traje 1 658 časova.

Godišnji tok oblačnosti ima prosječnu vrijednost od 5,2 desetina pokrivenosti neba. Najveća oblačnost je u novembru 7,0, a najmanja u avgustu 2,8. Prosječna vrijednost oblačnosti u vegetacionom periodu je 4,3. Srednji prosjek padavina iznosi 1 692 mm godišnje, sa maximumom od 248,4 mm, u decembru i minimumom od 42,0 mm, u julu. Padavinski režim odslikava neravnomjernost raspodjele po mjesecima, uz razvijanje ljetnjih lokalnih depresija sa nepogodama i pljuskovima. Vegetacioni period ima 499,1 mm padavina ili 20,6 % od srednje godišnje količine. Period javljanja sniježnih padavina traje od novembra do marta, sa prosječnim trajanjem od 5,4 dana, a snijeg se rijetko zadržava duže od jednog dana.

Pojave magle, grmljavine i grada Prosječna godišnja čestina pojave magle iznosi 9 dana, sa ekstremima od 1 do 16 dana. Period javljanja magle traje od oktobra do juna, sa najčešćom pojavom u decembru i januaru (po 2,6 dana). Nepogode (grmljavine) javljaju se u toku godine prosječno 53,7 dana, sa maximumom od 7,7 dana, u junu i minimumom od 1,9 dana, u januaru. Pojava grada registruje se u svega 0,9 dana prosječno godišnje, sa zabilježenim maksimumom od 4 dana.

Vjetrovi Učestanost vjetrova i tišina izražena je u promilima, pri čemu je ukupan zbir vjetrova iz svih pravaca i tišina uzet kao 1000 ‰. Najveću učestalost javljanja ima sjeverni vjetar sa 227 ‰, a najmanju istočni sa 6 ‰. Sjeverni vjetar se najčešće javlja ljeti, a najredje u proljeće. Tišine ukupno traju 380 ‰, sa najvećom učestalošću u decembru, a najmanjom u julu. Najveću srednju brzinu godišnje ima sjeveroistočni vjetar (6,2 m/sec), koji najveću vrijednost bilježi tokom zime (prosječno 8,9 m/sec.). Maksimalna brzina vjetra od 34,8 m/sec. (125,3 km/čas i pritisak od 75,7 kg/m²) zabilježena je kod sjevernog vjetra. Jaki vjetrovi su najčešći u zimskom periodu sa prosječno 20,8 dana, a najredji ljeti sa 10,8 dana. Tokom vegetacionog perioda jaki vjetrovi se javljaju prosječno 22,1 dan.

Hidrografija i hidrologija Rijeka Morača je uz Ribnicu glavni vodotok od interesa za grad. Oba vodotoka se odlikuju dubokim koritom kanjonskog tipa sa obalama visokim od 15 m (Ribnica) do 18 m (Morača). Njihove vode karakteriše izražena erozivna aktivnost, što se manifestuje postojanjem niza potkapina različitih dimenzija. Ovaj fenomen doprinosi specifičnom izgledu i atraktivnosti rječnih korita, ali istovremeno nameće potrebu pažljivog tretmana podlokanih odsjeka, obzirom na latentno prisutnu opasnost urušavanja njihovih najjisturenijih djelova. U oba vodotoka zabilježene su pojave zagadjenja vode.

UTU - SAOBRAĆAJ

PLANIRANO STANJE

Formiran, odnosno prostornim ograničenjima definisan sistem internih ulica predodredili su plan saobraćajne infrastrukture. Okosnicu mreže čine ulice: II Crnogorskog bataljona, IX Crnogorske brigade i ulica Ive Andrića, koje se sekundarnom mrežom pristupnih ulica čine funkcionalan sistem saobraćajnica. Prethodnim izmjenama saobraćaja DUP-a "Zagorič 1" definisana saobraćajna infrastruktura prenijeta

mreža. Na zapadnoj strani područja formiran je prsten koji se spaja na primarni cejvovod \varnothing 200 mm u ulici II Crnogorskog Bataljona. Što se tiče postojeće razvodne mreže i to se u cjelosti zadržava i povezuje na planirane sekundarne prstenove. Glavni cejvovod \varnothing 300 mm koji prolazi kroz naselje i povezuje cejvovod \varnothing 100 mm u ulici Nikole Tesle i \varnothing 100 mm u ulici Iva Andrića je u poptunosti zadržan i sa istog nije predviđeno priključenje naselja, nego indirektno kako je već rečeno.

Kanalizacija za otpadne vode

Planom je predviđeno da se sa ovog područja uradi kanalisanje otpadnih voda. Predlog za kanalisanje otpadnih voda je sada izvjesnije uraditi jer je izveden glavni primarni kanal \varnothing 400 od Vezirovog mosta i dalje ulicom Nikole Tesle do stambenih zgrada. Cijelo područje zahvata plana je u padu ka ovom izvedenom kanalu, te je mogućnost kanalisanja cijelog zahvata DUP-a jednostavna. Planom je predviđeno da se za cijelo područje DUP-a predvidi kanalisanje otpadnih voda. Predloženo je da se postojeći kanal \varnothing 400 mm produži do kraja zahvata DUP-a u dužini od 250 m, da se krajnjom ulicom na jugoistoku izvede kanal koji bi prihvatao otpadne vode iz ovog područja i kontaktne zone Bloka 3 i 4. Drugi sabirni kanal je predviđen je ulicom 9 Crnogorske Brigade u koji se uglavnom uključuju svi planirani kanali duž novih distributivnih saobraćajnica. Za krajnji zapadni dio područja ispod vojnih objekata je takođe planom predviđena kanalizaciona mreža sa priključenjem na postojeći primarni kanal \varnothing 400 mm u ulici II Crnogorskog Bataljona.

Atmosferska kanalizacija

Izgradnjom primarnog kanala za atmosferske vode \varnothing 800 mm ulicom II Crnogorskog Bataljona i dalje ulicom Nikole Tesle, stvorena je mogućnost za izgradnju zatvorenog sistema atmosferske kanalizacije. Planom su uglavnom predviđene ulice bez uzdignutih ivičnjaka i trotoara ili ulice sa ivičnjacima i trotoarima sa jedne strane što omogućava samo oticanje vode sa kolovoza i prirodno poniranje vode. Glavna centralna ulica naselja 9 Crnogorske Brigade je većim dijelom predviđena sa uzdignutim ivičnjacima i trotoarima, a obzirom na dužinu ulice planom je predviđeno da se izvede kanal za atmosferske vode. Planom je još predviđeno da se postojeći kanal \varnothing 100 mm u ulici Nikole Tesle produži do kraja zahvata ovog naselja. Ova ulica je predviđena sa uzdignutim ivičnjacima i trotoarima sa obje strane.

Precizne uslove za obradu nove dokumentacije treba formirati na osnovu Katastara postojećih instalacija i Uslova iz JP Vodovod i kanalizacija Podgorica, što treba uvažiti i u urbanističko-tehničkim uslovima.

TELEKOMUNIKACIONA MREŽA

Imajući u vidu potrebe postojećih i planiranih stanovnika i korisnika sadržaja DUP-a "Zagorič 1", za ovo područje treba predvidjeti telefonsku centralu kapaciteta 1000 telefonskih priključaka. Lokacija objekta za montažu nove ATC je na samom obodu ovog plana i objekat je već izgradjen. U toku je akcija za izgradnju telefonske kablovske mreže i ATC koju sporazumno vode i finansiraju "MZ Zagorič" i "Telekom Crne Gore -TK Centar Podgorica".

S obzirom da je objekat stacioniran na samom obodu prostora "DUP-a Zagorič 1" to je potrebno predvidjeti i telefonske priključke za stanovnike i korisnike sadržaja prostora koji se naslanja na područje plana odnosno za područje na kojem je objekat lociran. Za očekivat je da se sa ovom ATC telefonski rešava područje jugoistočno od ulice "Nikola Tesla" sve do željezničke pruge tako da će kapacitet ove ATC u perpspektivi dostići broj od 2000 telefonskih priključaka. Dio područja DUP-a "Zagorič 1" označen kao zona A1 usmjeriti prema planiranoj ATC koja će se montirati u objektu koji se nalazi u zahvatu Izmjena i dopuna DUP-a "Zagorič 3,4" kako je i prikazano u grafičkom prilogu.

MJERE ZAŠTITE

Prilikom izrade projektne dokumentacije, a zavisno od vrste objekata, primijeniti:

- Zakon o zaštiti i spašavanju (Sl. list CG br. 13/07,05/08,86/09 i 32/11 smjernice Nacionalne strategije za vanredne situacije i nacionalni i opštinski planovi zaštite i spašavanja.
- Pravilnik o tehničkim normativima za pristupne puteve, okretnice i uređene plateau za vatrogasna vozila u blizini objekata povećanog rizika od požara (Sl.list SFRJ, br. 8/95).
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu visokih objekata od požara (Sl.list SFRJ, br.7/84),
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija (Sl.list SFRJ, br.24/87),
- Pravilnik o izgradnji postrojenja z zapaljive tečnosti i o uskladištenju i pretakanju zapaljivih tečnosti (Sl.list SFRJ, br.20/71 i 23/71),
- Pravilnik o izgradnji stanica za snabdijevanje gorivom motornih vozila i o uskladištenju i pretakanju goriva (Sl.list SFRJ, br 27/71),
- Pravilnik o izgradnji postrojenja za tečni naftni gas i o uskladištenju i pretakanju tečnog naftnog gasa (Sl.list SFRJ, br.24/71 i 26/71),
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV (Sl.list SFRJ, br.65/88 i Sl.list SFRJ, br.18/92).

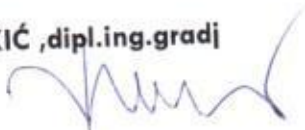
Prilikom izrade projektne dokumentacije obavezno izraditi Projekat ili Elaborat zaštite od požara (i eksplozija ako se radi o objektima u kojima se definišu zone opasnosti od požara i eksplozija) i planove zaštite i spašavanja prema izraženoj procjeni ugroženosti za svaki hazard posebno, te na navedeno pribaviti saglasnosti i mišljenja u skladu sa Zakonom.

OSTALI USLOVI

Projekat uraditi u skladu sa izdatim urbanističko-tehničkim uslovima kod ovlašćenog privrednog društva koje je upisano u centralni registar Privrednog suda za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije I koje ispunjavaju uslove propisane Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata (» Sl.List CG«, broj 064/17 od 06.10.2017.godine).
Projektnu dokumentaciju, reviziju tehničke dokumentacije uraditi u skladu sa Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata (» Sl.List CG«, broj 064/17 od 06.10.2017 godine) a u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade, razmjeri I bližoj sadržini tehničke dokumentacije

Obradio :

MILORAD LUKIĆ, dipl.ing.gradj

PRILOZI:

- Grafički prilozi iz DUP-A -CD
- Uslovi JP " VODOVOD I KANALIZACIJA"

DOSATAVLJENO:

- Podnosiocu zahtjeva
- A/a

**OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE II
ZA IZGRADNJU LEGALIZACIJU OBJEKATA,**

MILORAD LUKIĆ, dipl.ing.gradj

Kao spojni put koristiti kapacitete optičkih kablova koji su stacionirani na zapadnoj strani Vezirovog mosta a koji dolaze iz telefonskih kapaciteta koji su smješteni u objektu Telekomu u ulici "Bulevar Lenjina 3". Ovakvo rešenje se samo po sebi nameće jer je jednostavnije i ekonomski opravdanije od rešenja da spojni put ide trasom prema RATC-5 u Maslinama. Razlog odbacivanja ove druge varijante je u potrebi rekonstrukcije i proširenja kablovske telefonske kanalizacije na većoj dužini trase koja je vrlo skupa a podrazumijeva i rešavanje imovinsko pravnih odnosa sa vlasnicima zemljišta. Iz gore navedenog se vidi da će nova ATC funkcionisati kao istureni stupanj glavne ATC smještene u objektu Telekomu u ulici Bulevar Lenjina 3. Trasu planirane telefonske kablovske kanalizacije opredjeljuje postojeća telefonska kanalizacija kao i potrebe postojećih i planiranih stanovnika i korisnika sadržaja "DUP-a Zagorič 1" i njena konfiguracija je prikazana na planu.

Planirani telefonski priključci će se preko postojeće i planirane telefonske kablovske kanalizacije distribuirati do svih stambeno-poslovnih jedinica. Planirana kablovska kanalizacija zatvara prsten oko područja plana a kreće se njegovim obodom tako da pruža mogućnost rešavanja i područja sjeverno od obradivanog. Planiranu primarnu telefonsku kanalizaciju graditi krutim PVC cijevima prečnika $\varnothing 110$ mm. Na mjestima gdje to kapaciteti kablova dozvoljavaju a situacija na trasi zahtijeva, koristiti u izradi kablovske kanalizacije i okiten cijevi prečnika $\varnothing 50$ mm. Ovakvo rešenje je iznudjeno na pojedinim mjestima i diktira ga situacija na terenu i lokacija postojećih kablovskih okana a i jeftinije je. Okiten cijevi su savitljivije i mogu savladati krivine sa većim poluprečnikom nego što to mogu PVC cijevi. Planiranu primarnu kablovsku telefonsku kanalizaciju graditi sa tri PVC cijevi prečnika $\varnothing 110$ mm, od čega jednu cijev treba rezervisati za potrebe kablovske TV distribucije. Distributivnu telefonsku kanalizaciju graditi okiten cijevima prečnika $\varnothing 50$ mm. Planiranu telefonsku mrežu graditi uvlačnim kablovima tipa TK 59 GM. Postojećom kablovskom telefonskom mrežom odnosno postojećim kablovima rešavati određene cjeline da bi se izbjeglo povezivanje kablova različitog tipa. Kućnu telefonsku instalaciju za objekte kolektivnog stanovanja koncentrisati u tipskom ormariću ITO LI 10 lociranom u objektu na visini od 1,5 metra.

PEJZAŽNO UREDJENJE

Linearno zelenilo

Ozelenjavanje saobraćajnica, pločnika, pješačkih i parking prostora sprovodi se tzv. linearnom sadnjom. U kompozicijskom smislu ovo zelenilo rješava se tako da predstavlja "kičmeni stub" vangradskog zelenila sa zelenilom gradskog područja. Ujedno to je čvrsta veza koja bitno utiče na poboljšanje sanitarno-higijenskih uslova, mikroklimatskih i estetskih karakteristika i vrijednosti. Duž saobraćajnica zelenilo treba rješavati linearno ili sa potrebnim prostornim akcentima koji bi prekidali monotone nizove drvoreda. Na mjestima gdje je to moguće formirati zelenu traku ili sadnju izvršiti po obodu parcela-okućnica a gdje ne postoji takva mogućnost sadnju izvršiti u sadnim jamama unutar trotoara. Ovo se sprovodi na razne načine, promjenom sadnog materijala, kombinovanjem masiva različitih habitusa ili formiranjem prodora čime se otvara vizura prema okolini. Treba naglasiti da "linearno zelenilo" ne podrazumijeva klasičan niz drvoreda, već niz manjih i raznovrsnijih grupacija zelenila čime se obezbjeđuje ritmika u prostoru, likovno bogatstvo prostora i njegovih boja kao i naizmjenična zasjena mjesta duž pravca kretanja. Treba primijeniti sve tri kategorije zelenila (visoko, srednje i nisko), ali tako da ne onemogući strujanje zagadjenog vazduha duž kolovoza. Prilikom izbora vrsta sadnog materijala treba odabrati one vrste koje su prvenstveno otporne na aerzagadjenje, prašinu, insolaciju, dominirajući vjetar kao i vrste koje zahtijevaju najmanja ulaganja oko održavanja, čime bi bile ekonomski opravdane. Pored ovih karakteristika odabrane vrste moraju da imaju pravilno formiran habitus, deblo visoko 2,5-3 m. (Ginko biloba, Paulownia tomentosa, Acer palmatum, Albizzia julibrissim....). Ovakve sadnice starosti 10-15 godina saditi na razmaku od 7-9m u jame dimenzije 80x70 cm. Obavezno treba koristiti sva postojeća stabla koja su u dobrom stanju.